

GONDOLKODJ BIZTONSÁGOSAN!

Biztonság(érzeted) a
kibertérben

TURÁNYI Tatjana

kiberpszichológiai és oktatási tanácsadó
QUADRON Kibervédelmi Zrt.

Budapest – 2023.05.17.

”

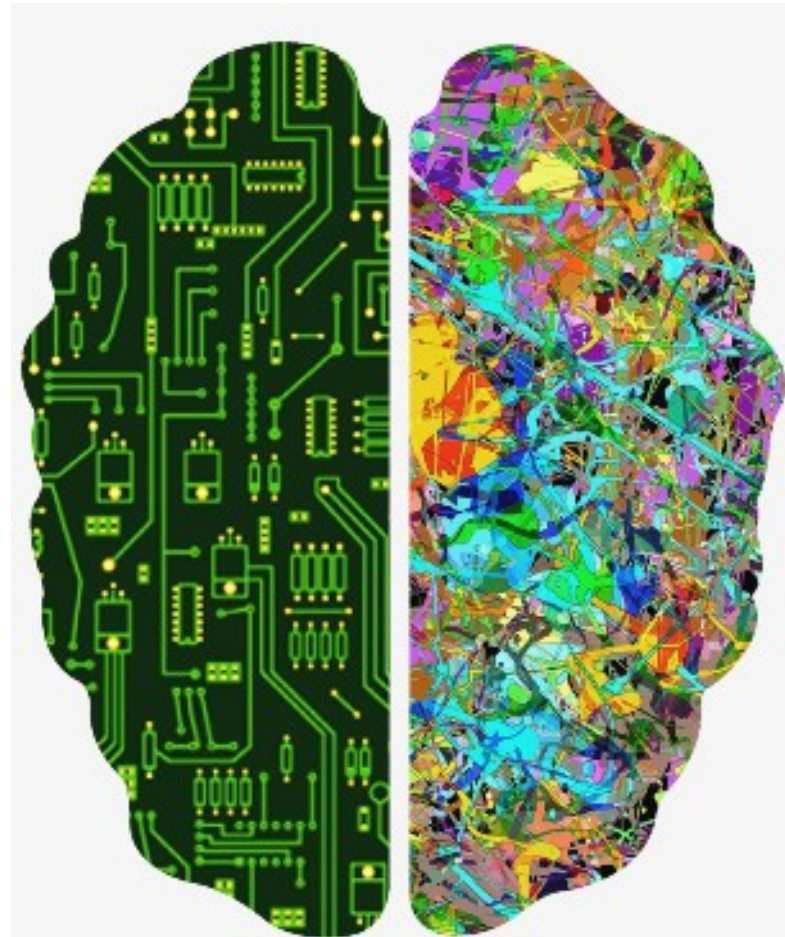
Az emberek viselkedése gyakran három fázison megy át, miközben a jövő technológiájának hatásairól gondolkodnak: **áhitattal** és **csodálattal** képzelik el a régi problémák megoldására való képességét; aztán **megijednek** az új technológiák új, komoly veszélyeitől; végül pedig rájönnek, hogy az az egyetlen járható és **felelősségteljes** út, ha gondosan kijelölik a fejlődés olyan pályáját, amely megvalósítja a jótékony hatásokat és közben **kordában tartja** a veszélyeket.

Ray KURZWEIL

”

— KIBERPSZICHOLÓGIA?

- A **technológiával szorosan összefüggő** emberi **viselkedés** minden aspektusának, jellemzőjének és a **mögöttes pszichológiai folyamatok** megértésének tudománya.
(The Oxford Handbook of Cyberpsychology)
- A kibertér az első **ember alkotta környezet**
- **Új tér**, pszichológiailag is – csökkentett érzékelés, **módosult veszélyészlelés**
- **Online gátlásvesztés** hatása a viselkedésre, köztük a biztonsággal kapcsolatos habitusokra

HEKKERLANDIA

Ha a kiberbűnözés egy ország volna, 2023-ban
a **világ 3. legnagyobb gazdasága** lenne...

2023:
8 billió \$*

*Forrás: Cybersecurity Ventures

EMBEREK. EMBEREK...

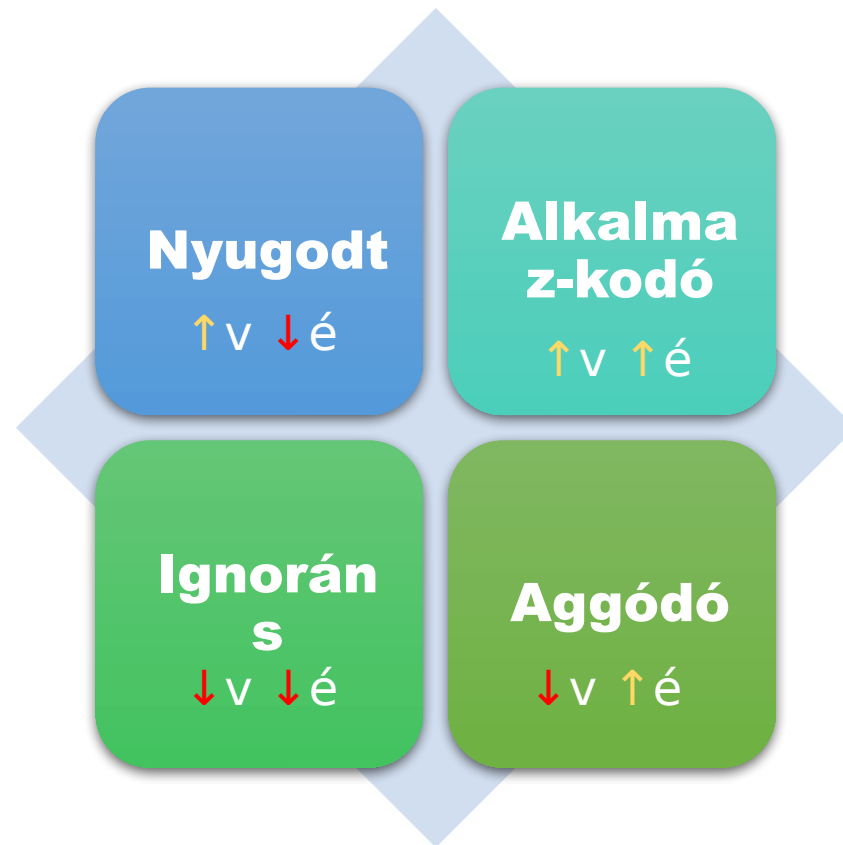
*Forr

4-ből 1
felhasználót
munkaadók
védekezés
nélküli
szexuális
kapcsolata
egyéjszaká
s kaland
RÖTNETŐ

KOCKÁZATVÁLLALÁSI PROFILOK

CyberDoSpeRT

- Kockázatvállalás a kibertérben (*Kharlamov és mtsai*);
- Biztonság, személyes adatok, adatvédelem, gondatlanság, kiberbűnözés;
- Kockázatérzékenység;
- Kockázatvállalási attitűdök.

— MODELLEK

Az adathalászatra való fogékonyság integrált információfeldolgozási modellje (*Vishwanath és mtsai*)

- Az egyén motivációs szintje, személyiségén alapuló meggyőződései, előzetes tudása és mindennapi tapasztalatai befolyásolják.
- Nagyfokú e-mailterhelés szintén jelentős tényező.

— MODELLEK

SCAM modell – Suspicion, Cognition & Automaticity Model (*Vishwanath és mtsai*)

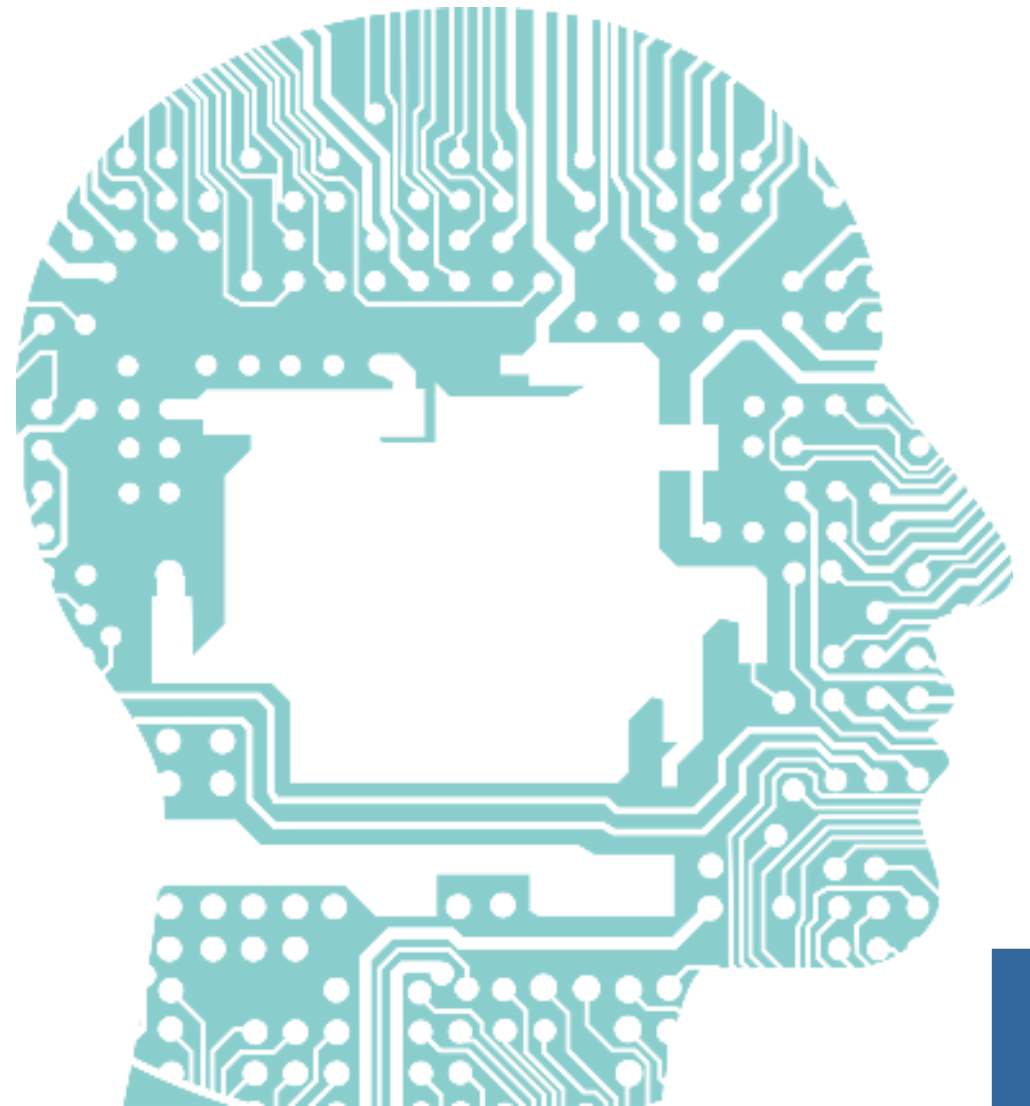
- Áldozattá válás: **nem hatékony kognitív feldolgozás.**
- E-mailezési minták és **szokások.**
- A figyelmet megterhelő tevékenység végzése csökkenti az észlelés pontosságát.
- Döntésemélet: **intuitív vagy reflektív gondolkodás?**

DÖNTÉSELMÉLET

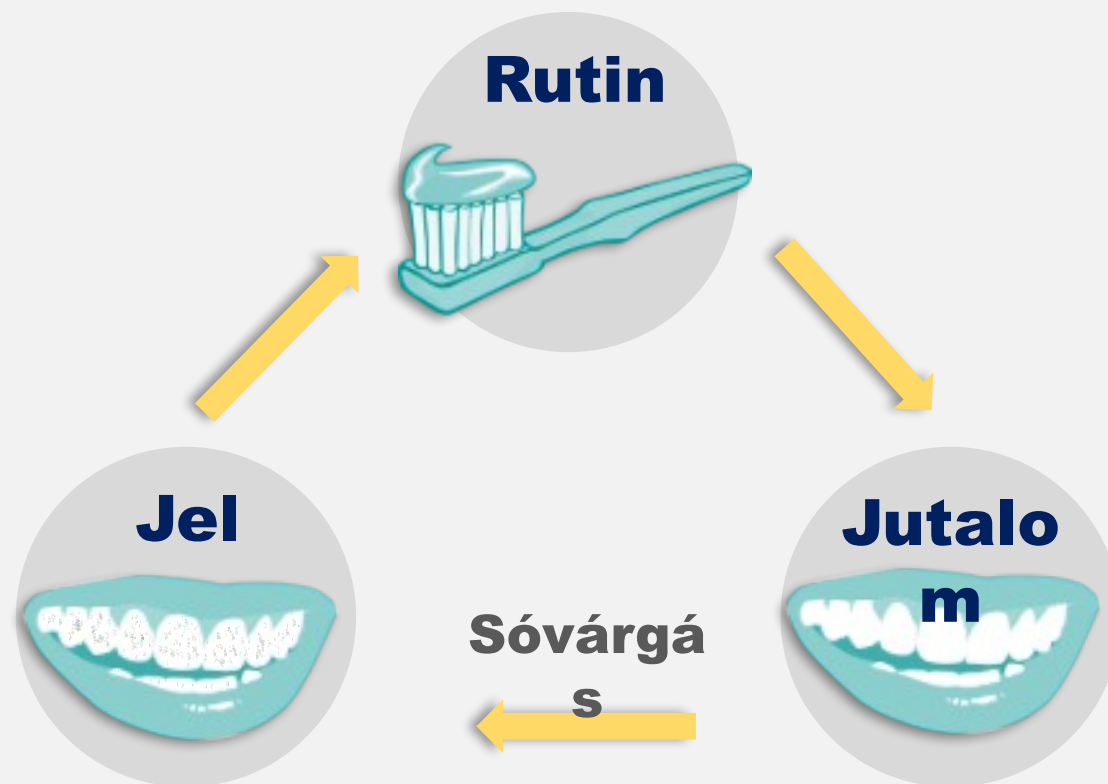
Kahneman és Tversky, 1974

- Gyakran leegyszerűsítjük a problémákat, és **döntéseink nem feltétlenül a racionális sémát követik**. Helyette: szubjektív ítéletek, megérzések.
- 1-es rendszer (intuitív, gyors döntések) és 2-es rendszer (reflektív, megfontoltabb döntések).
- Döntéseink során heurisztikákat, egyszerűsítéseket alkalmazunk: elérhetőség!
- Referenciák és kontextus.

A SZOKÁS NAGY ÚR...

Szokáshurok

Köszönöm a figyelmet!

tatjana.turanyi@quadron.hu